

POSTANOWIENIE

Dnia 18 stycznia 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marian Buliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 18 stycznia 2017 r.,
sprawy D. J.
skazanej z art. 270 § 1 kk.
z powodu kasacji wniesionej przez obrońcę skazanej
od wyroku Sądu Okręgowego w G.
z dnia 23 marca 2016 r., sygn. akt XIII Ka (...)
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K.
z dnia 5 października 2015 r., sygn. akt II K (...).

- 1. oddała kasację obrońcy skazanej D. J. jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciąży skazaną D. J. kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 5 października 2015 r. (II K (...)) D. J. została skazana za popełnienie przestępstwa określonego w art. 270 § 1 k.k., polegającego na tym, że „w nieustalonym okresie do dnia 21.12.2001 r. w nieustalonym miejscu dokonała podrobienia dokumentów poprzez wypisanie danych D. Ś. na wniosku o pożyczkę do umowy pożyczki na zakupów towarów numer (...) i Deklaracji członkowskiej numer (...) oraz podrobienie podpisów D. Ś. na wniosku o pożyczkę do umowy pożyczki na zakup towarów nr (...), umowie pożyczki na zakup towarów nr (...), deklaracji członkowskiej SKOK (...) nr (...) oraz deklaracji przystąpienia w poczet członków Stowarzyszenia (...), celem użycia za

autentyczne w SKOK Oddział Z., ul. M.”, na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności.

Apelację od tego wyroku złożył obrońca oskarżonej zarzucając temuż orzeczeniu;

„1. obrazę przepisów postępowania, która miała wpływ na treść wyroku, a mianowicie:

a) 318 k.p.k. art. 170 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., polegający na oddaleniu wniosków dowodowych o uzupełnienie opinii biegłego oraz pozbawieniu oskarżonej prawa do obrony poprzez uniemożliwienie zapoznania się w rozsądnym terminie z treścią opinii biegłego i ustosunkowania się do niej, co skutkowało niemożnością podjęcia skutecznej obrony, w sytuacji, gdy oskarżona jak i obrońca wnosili o odroczenie terminu rozprawy celem rzetelnego zapoznania się z opinią biegłego, który to wniosek nie został uwzględniony;

b) art. 4 k.p.k. poprzez przewartościowanie okoliczności przemawiających na niekorzyść oskarżonej, a z pominięciem faktów korzystnych dla oskarżonej, i tak:

- Sąd I instancji przy wymiarze kary nie uwzględnił niekaralności oskarżonej przed popełnieniem czynu zarzucanego aktem oskarżenia, powołując się na uprzednią wielokrotną jej karalność, ale już po upływie kilku lat od popełnienia zarzucanego aktem oskarżenia czynu:

2. błąd w ustaleniach faktycznych, przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na treść wyroku, polegający na przyjęciu błędnej kwalifikacji prawnej czynu przypisanej oskarżonej, tj. art. 270 § 1 k.k., które było konsekwencją ustaleniu w sposób dowolny, a nie swobodny, że oskarżona podrobiła i posłużyła się dokumentami w celu uzyskania pożyczki, podczas gdy, z zebranego materiału dowodowego można by przyjąć, że oskarżona pomogła wypełnić dokumenty D. Ś. w celu uzyskania przez nią pożyczki, tym samym zachowanie oskarżonej ewentualnie polegać mogło jedynie na pomocy w uzyskaniu pożyczki przez D. Ś.; ewentualnie zaś, z ostrożności procesowej, na wypadek nie podzielenia podniesionych zarzutów i przedstawionej przez oskarżoną argumentacji, wyrokowi zarzucam:

3. rażącą niewspółmierność orzeczonej oskarżonej kary poprzez wymierzenie oskarżonej bezwzględnej kary pozbawienia wolności w wymiarze 6 (sześciu)

miesiący pozbawienia wolności jako rażąco surową, zwłaszcza przy uprzedniej niekaralności oskarżonej w czasie objętym aktem oskarżenia oraz znacznym upływem czasu od momentu określonego w akcie oskarżenia a datą wyrokowania, znaczny upływ czasu oraz zupełna zmiana okoliczności i sytuacji życiowo - rodzinnej oskarżonej powodują zaś, że wymierzona kara jest zdaniem obrony niehumanitarna i nie spełnia na obecnym etapie żadnych kryteriów i celów kary”.

W oparciu o to skarżący wniósł o zmianę wyroku i uniewinnienie oskarżonej ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania właściwemu Sądowi Rejonowemu, a z ostrożności procesowej na wypadek niepodzielenia argumentacji obrońcy, wniósł o zmianę wyroku przez orzeczenie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania.

Sąd Okręgowy w G. wyrokiem z dnia 23 marca 2016 r. (XIII Ka (...)) zaskarżony wyrok utrzymał w mocy. Kasację od tego wyroku złożył obrońca skarżącej zarzucając temuż orzeczeniu:

„rażące naruszenie prawa, które miało istotny wpływ na treść orzeczenia, polegającego na obrazie następujących przepisów prawa procesowego:

- art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., polegające na nierozważeniu w sposób należyty zarzutu apelacji dotyczącego obrazu przez Sąd I instancji art. 4 k.p.k. przez wadliwość uzasadnienia i jego lakoniczność w prezentacji racji orzeczniczych Sądu odwoławczego, co skutkowało tym, że nie wskazano, czym Sąd orzekający kierował się utrzymując w mocy zaskarżony wyrok w zakresie objętym apelacją, a także nie wskazał dostatecznie wniosków, które Sąd odwoławczy uznał za zasadne lub którym odmówił uznania, w szczególności przez nieprzeprowadzenie analizy błędnych ustaleń faktycznych mających istotny wpływ na treść wyroku, a przede wszystkim przez niewskazanie dostatecznych motywów wydania odwoławczego orzeczenia, przy wybiórczym uwzględnieniu jako podstawy powtórzonych ustaleń faktycznych;

-art. 318 k.p.k., art. 170 k.p.k., art. 201 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k., poprzez niesłuszne oddalenie wniosku dowodowego o powołanie innego biegłego z zakresu pisma ręcznego, oddalenie wniosku o uzupełnienie opinii biegłego, brak należytego uzasadnienia stanowiska w tym zakresie, co w stopniu poważnym ograniczyło prawo do obrony skazanej;

-art. 433 § 1 k.p.k. i art. 440 k.p.k., polegającego na zaniechaniu dokonania wszechstronnej kontroli odwoławczej zaskarżonego apelacją obrońcy skazanej orzeczenia Sądu I instancji i utrzymania go w mocy, pomimo, iż podlegał on uchyleniu lub zmianie na korzyść skazanej ,gdyż wydany został z obrazą przepisów prawa karnego materialnego i procesowego, a mianowicie art. 366§ 1 k.p.k. w zw. z art. 69 § 2 k.k. w zw. z art: 4 k.p.k., polegającym na niewyjaśnieniu wszystkich istotnych okoliczności sprawy w przedmiocie wydania wyroku skazującego na karę 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, co skutkowało orzeczeniem rażąco niewspółmiernej kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec skazanej.

- art. 171 § 7 k.p.k. poprzez uwzględnienie przy ustalaniu stanu faktycznego sprawy wyjaśnień oskarżonych i zeznań świadków złożonych w warunkach wyłączających swobodę wypowiedzi”.

Nadto zarzucił rażąco niewspółmierność kary pozbawienia wolności orzeczonej w wymiarze 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności, jako nieadekwatnej do celów kary i pozostałych dyrektyw określonych w art. 53 k.k., jak również niezastosowanie wobec oskarżonej instytucji warunkowego zawieszenia wykonania kary pozbawienia wolności.

W oparciu o to skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i z uwagi na to, że skazanie jest oczywiście niesłuszne, uniewinnienie skazanej od popełnienia zarzucanego jej czynu, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Rejonowemu do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację zastępca Prokuratora Rejonowego w G. wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zarzut drugi kasacji (obraży przez sąd odwoławczy art. 318 k.p.k., art. 170 k.p.k., art. 201 k.p.k. w zw. z art. 6 k.p.k.) jest całkowicie błędnie określony, gdyż sąd odwoławczy nie oddalił wniosku dowodowego o powołanie biegłego z zakresu pisma ręcznego. Równie błędny jest zarzut czwarty kasacji (naruszenie art. 171 § 7 k.p.k.) skoro sąd odwoławczy nie ustalał stanu faktycznego, to nie mógł uwzględniać przy jego ustalaniu wyjaśnień oskarżonych (jakich, liczba mnoga, skoro w sprawie występowała jako oskarżona tylko D. J.) i zeznań świadków złożonych w warunkach wyłączających swobodę wypowiedzi. W kasacji liczącej

razem z uzasadnieniem 5 kart nie sposób znaleźć choćby zdania co miał na myśli skarżący formułując taki zarzut.

Równie niezasadne są, w stopniu oczywistym, pozostałe dwa zarzuty kasacji (pierwszy i trzeci) sprowadzające się do zarzutu „na nierozważeniu w sposób nienależyty” zarzutu określonego w pkt 1 apelacji oraz „zaniechaniu dokonania wszechstronnej kontroli odwoławczej” w zakresie zarzutów apelacji określonych w pkt 2 i 3.

Wbrew twierdzeniom skarżącego Sąd odwoławczy podał, czym kierował się wydając wyrok, oraz dlaczego zarzuty i wnioski apelacji uznał za niezasadne, odnosząc się szczegółowo do każdego z zarzutów apelacji. Fakt, że Sąd odwoławczy nie podzielił stanowiska obrońcy co do zasadności podnoszonych przez niego zarzutów, nie może być wystarczającym powodem uzasadniającym zarzut naruszenia przez ten Sąd art. 433 § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. Na k. 4-5 uzasadnienia swego orzeczenia Sąd odwoławczy odniósł się do zarzutu skarżącego naruszenia przez Sąd I instancji prawa do obrony oskarżonej poprzez oddalenie wniosków dowodowych obrony w przedmiocie uzupełnienia opinii biegłego oraz uniemożliwienia zapoznania się obrony z treścią opinii, podkreślając, że opinia biegłego z zakresu analizy pisma była już trzecią pisemną opinią sporządzoną w sprawie i jedynie potwierdzającą wnioski płynące z poprzednich opinii, a przerwa w rozprawie na zapoznanie się z jej treścią na życzenie obrońcy została skrócona. Całkowicie błędna jest też teza skarżącego opisana na k. (...) kasacji, że „jedynym dowodem obciążającym skazaną (w tej fazie procesu, po prawomocnym skazaniu D. J. nie jest oskarżoną, lecz skazaną) jest wątpliwej wartości dowód z opinii biegłego”. Z dalszych wywodów skarżącego zawartych na tej samej karcie (ostatniej) wynika jednoznacznie, że tym zasadniczym dowodem, któremu oba Sądy dały wiarę były zeznania D. Ś. a opinia biegłego z zakresu pisma ręcznego te zeznania jedynie potwierdziła.

Dodać należy, że oczywiście niekasacyjne są zarzuty dotyczące wymiaru kary. Gdyby odczytywać je w kategorii naruszenia prawa procesowego w postaci błędnego ustalenia okoliczności mających wpływ na wymiar kary, to przecież niekaralność skazanej przed popełnieniem rozpatrywanego przestępstwa to jednak swoiście pojmowana przez skarżącego kategoria, skoro po popełnieniu tego

przestępstwa, a przed wyrokowaniem w tej sprawie, skazana była wielokrotnie karana sądowo (siedmiokrotnie) w tym, za przestępstwa podobne.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.

Na marginesie zauważyć należy, że wnioski kasacyjne również w sposób oczywisty zostały sformułowane błędnie. Skoro skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku (wyroku Sądu odwoławczego) to przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania mogło by nastąpić jedynie do Sądu II instancji.

r.g.